

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/1211/2015
Identifikačné číslo spisu:	6613210337
Dátum vydania rozhodnutia:	05.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6613210337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Lawyer Partners a.s., so sídlom v Bratislave, Prievozská č. 37, IČO: 35 944 471, proti žalovanému V. S. bývajúcemu v D. o 3,98 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 10 Ro 382/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. novembra 2014 sp.zn. 1 Co 349/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1/ Okresný súd Lučenec uznesením z 18. novembra 2013 č.k. 10 Ro 382/2013-12 zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zo žaloby na začatie konania v sume 16,50 €. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca podal 11. apríla 2013 žalobu, ktorou sa proti žalovanému domáhal zaplata 3,98 € s príslušenstvom. Vzhľadom na to, že nezaplatil súdny poplatok splatný podaním žaloby, súd ho výzvou z 25. októbra 2013, v ktorej bol poučený o následkoch nezaplatenia poplatku, vyzval na jeho zaplata. Keďže žalobca výzve nevyhovel, súdny poplatok nezaplatil a nebolo preukázané jeho tvrdenie, že ide o zhodné podanie z roku 2006, bolo nutné postupovať podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) a konanie zastaviť.

2/ Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu uznesením z 22. novembra 2014 sp.zn. 1 Co 349/2014 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie na základe žalobcom v roku 2013 predloženého elektronického média vytlačil jeho žaloby datované rokom 2006. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že podanie vytlačené v roku 2013 je len v inej forme vyhotovená žaloba identická s tou, ktorú súdu v elektronickej podobe doručil už v roku 2006. Po oboznámení sa s dátumami uloženými na elektronickej podobe odvolací súd konštatoval, že žaloba uložená na elektronickej podobe je síce obsahovo totožná so žalobou vyhotovenou v písomnej forme a datovanou rokom 2006, elektronickej

podpisy na tomto médiu neboli ale aktualizované následným elektronickým podpisom s novou časovou pečiatkou. Takto podané žaloby preto nepovažoval za (platné) podania z roku 2006. Dodal, že žalobca sám nesie dôsledky toho, že žaloba nespĺňa v roku 2013 náležitosti kvalifikovaného elektronického podania v zmysle § 42 ods. 1 O.s.p. Súd prvej inštancie nebol povinný zapísať predmetné podanie tak, akoby vyvolalo účinky začatia konania už v roku 2006, lebo je nepochybné, že konanie v roku 2006 nezačalo z dôvodu chýbajúcej technickej vybavenosti súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súdny poplatok za žalobu stal splatným až vznikom poplatkovej povinnosti - podaním žaloby v januári 2013 (§ 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.), preto žalobca nedôvodne namietal, že jeho poplatková povinnosť zanikla 31. decembra 2009. Súd prvej inštancie teda rozhodol správne, keď zastavil konanie z dôvodu, že žalobca nezaplatil súdny poplatok (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.). Vzhľadom na to, že poplatkovú povinnosť nespĺnil ani do rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

3/ Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj okresného súdu, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že mu súdy odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Pripomenul názor Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), podľa ktorého za daného skutkového a právneho stavu treba pristupovať k jeho žalobe s účinkami jej podania v roku 2006. V roku 2013 teda nešlo o podanie novej žaloby, ale len o doručenie v inej forme vyhotoveného, avšak inak úplne identického podania, ktoré malo mať podľa názoru ústavného súdu účinky podania z roku 2006. Uviedol, že postup súdov je vecne nesprávny, lebo žalobe nepriznali účinky jej podania v roku 2006 a prehliadli, že súdny poplatok mu už v súčasnosti nemožno vyrubiť. Pokiaľ (podľa názoru súdu) žaloba nemala predpísané náležitosti, mal byť žalobca vyzvaný na jej opravu alebo doplnenie; predtým ale nebolo možné konanie o žalobe zastaviť (do úvahy prichádzalo nanajvýš odmietnutie žalobcovho podania). Postup odvolacieho súdu je rozporný, lebo na jednej strane potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za žalobu, na druhej strane ale tvrdí, že žaloba nemala predpísané náležitosti. V roku 2006 bola žaloba riadne podpísaná, spĺňala všetky náležitosti, a to aj z hľadiska časovej pečiatky a podpisu. Nebol teda žiadny dôvod nepokračovať v konaní a nerešpektovať záver vyslovený ústavným súdom.

4/ Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5/ Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca (§ 470 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 240 ods. 1 O.s.p.) na Okresnom súde Lučenec 7. januára 2015 skúmal jeho prípustnosť podľa Občianskeho súdneho poriadku („ďalej len O.s.p.“) účinného do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 2 O.s.p.). Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6/ V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, t.j. uzneseniu, voči ktorému prípustnosť dovolania z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

7/ Prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť ani z § 237 ods. 1 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

8/ Pokiaľ žalobca namietal, že postupom súdov nižšieho stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom treba uviesť, že judikatúra najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na názore, že k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. môže dôjsť aj vtedy, keď súd zastaví konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, i keď pre to neboli dané procesné predpoklady (R 50/1997). O tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo. Pri posudzovaní opodstatnenosti dovolacej argumentácie žalobcu dovolací súd vychádzal z vyjadrenia samotného dovolateľa, podľa ktorého nechcel (a v procesnej podobe ani neprejavil vôľu), aby v roku 2013 začalo občianske súdne konanie; tvrdil, že žalobu podal riadne už v roku 2006. Súdy jednoznačne vychádzali z toho, že procesný úkon, ktorý je založený v spise na čl. 1, je „nová“ žaloba podaná v roku 2013. Žalobca, naopak, tvrdil, že podanie odovzdané súdu (súdom vytlačené v písomnej forme) v roku 2013 predstavuje písomné vyhotovenie

riadne vyhotovenej a podpísanej žaloby podanej už v roku 2006 v elektronickej podobe.

9/ Ak je opodstatnený názor súdov, zastavením konania nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), a to aj pri zohľadnení (inak opodstatnenej) argumentácie žalobcu, že „nová“ žaloba nie je podpísaná. Z materiálneho hľadiska nie je totiž zásadný rozdiel medzi procesnými dopadmi zastavenia konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku a odmietnutia vadného podania - v oboch prípadoch súd konštatuje, že v konaní nemožno pokračovať. Právna úprava, ktorá bola účinná do 30. júna 2006, v takom prípade ukladala dovolaciemu súdu procesnú povinnosť odmietnuť dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

10/ Pokiaľ je opodstatnená argumentácia žalobcu, zastavenie konania o „novej“ žalobe nemalo negatívny dopad na procesnú situáciu žalobcu (pozri R 50/1999), preto žalobca nebol osobou oprávnenou podať dovolanie. Právna úprava účinná do 30. júna 2006 v takej procesnej situácii dovolaciemu súdu ukladala, aby dovolanie takéhoto subjektu odmietol podľa ustanovení § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

11/ Vzhľadom na predmet tohto dovolacieho konania nemohla v ňom byť posudzovaná otázka, či postup súdov (odvolacieho čo do záveru, že elektronické podanie žalobcu z roku 2006 nemôže byť z technických dôvodov v roku 2013 podkladom pre súdne rozhodnutie) zodpovedal záverom ústavného súdu.

12/ V súvislosti s námietkou o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu treba uviesť, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu uznesenia súdu prvej inštancie, preto nebol dôvod na postup podľa druhej vety citovaného stanoviska.

13/ Žalobca tiež namietal nesprávne právne posúdenie veci.

14/ Keďže však žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (účinného do 30. júna 2016) v dovolaní, ktoré nebolo procesne prípustné, nemohol by dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Nesprávne právne posúdenie veci bolo síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho bolo možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. účinný do 30. júna 2016), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (pozri R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

15/ Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti uzneseniu krajského súdu, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

16/ Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.